PROGRAM WYCHOWAWCZO - PROFILAKTYCZNY

SZKOŁY PODSTAWOWEJ NR 4 W SKIERNIEWICACH

Opracowanie:

Piotr Klimczyk-psycholog

Marzena Michalska– pedagog szkolny

Katarzyna Wojtala – pedagog szkolny

Agata Żaczek– pedagog szkolny

KONSTRUKCJA PROGRAMU:

	Wstęp	
1.	**Misja, wizja szkoły**	**5**
2.	**Wzorzec absolwenta**	**6**
3.	**Podstawa prawna**	**7**
4.	**Diagnoza i wynikające z niej cele programu**	**9**
5.	**Strategiczne zadania szkoły i nauczycieli. Metody i formy pracy**	**14**
6.	**System wartości**	**16**
7.	**Plan działań wychowawczych i profilaktycznych**	**19**
8.	**Tryb postępowania w sytuacjach trudnych – procedury**	**35**
9.	**Ceremoniał i tradycje szkoły**	**43**
10.	**Realizacja programu**	**46**
11.	**Zasady Ewaluacji**	**49**

WSTĘP

Publiczna Szkoła Podstawowa nr 4 w Skierniewicach jest placówką oświatową, która prowadzi działalność edukacyjną określoną przez szkolny program nauczania oraz szkolny program wychowawczo - profilaktyczny. Szkolny system wychowawczy współtworzą świadomie wszyscy członkowie społeczności szkolnej; od dyrektora i nauczycieli poprzez uczniów wraz z rodzicami aż po pracowników obsługi.

Szkolny program wychowawczo-profilaktyczny realizowany w Szkole Podstawowej nr 4 im. M. Skłodowskiej - Curie opiera się na hierarchii wartości przyjętej przez radę pedagogiczną, radę rodziców i samorząd uczniowski, wynikających z przyjętej w szkole koncepcji pracy. Treści Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego są spójne ze statutem szkoły w tym warunkami i sposobem oceniania wewnątrzszkolnego. Istotą działań wychowawczych i profilaktycznych szkoły jest współpraca całej społeczności szkolnej oparta na złożeniu, że wychowanie jest zadaniem realizowanym w rodzinie i w szkole, która w swojej działalności musi uwzględniać zarówno wolę rodziców, jak i priorytety edukacyjne państwa. Rolą szkoły, oprócz jej funkcji dydaktycznej, jest dbałość o wszechstronny rozwój każdego z uczniów oraz wspomaganie wychowawczej funkcji rodziny. Wychowanie rozumiane jest jako wspieranie uczniów w rozwoju ku pełnej dojrzałości w sferze fizycznej, emocjonalnej, intelektualnej, duchowej i społecznej. Proces wychowania jest wzmacniany i uzupełniany poprzez działania z zakresu profilaktyki problemów dzieci i młodzieży.
Szkolny Program Wychowawczo-Profilaktyczny szkoły tworzy spójną całość ze szkolnym zestawem programów nauczania i uwzględnia wymagania opisane w podstawie programowej.

Szkolny program wychowawczo-profilaktyczny określa sposób realizacji celów kształcenia oraz zadań wychowawczych zawartych w podstawie programowej kształcenia ogólnego, uwzględniając kierunki i formy oddziaływań wychowawczych, których uzupełnieniem są działania profilaktyczne skierowane do uczniów, rodziców i nauczycieli.

Program wychowawczo-profilaktyczny został opracowany na podstawie diagnozy potrzeb i problemów występujących w środowisku szkolnym, z uwzględnieniem:

- wyników nadzoru pedagogicznego sprawowanego przez dyrektora,
- ewaluacji wcześniejszego programu wychowawczo-profilaktycznego
- wniosków i analiz (np. wnioski z pracy zespołów zadaniowych, zespołów przedmiotowych, zespołów wychowawczych itp.),

- analizę sytuacji wychowawczej w Szkole Podstawowej nr 4 w Skierniewicach
- innych dokumentów i spostrzeżeń ważnych dla szkoły (uwagi, spostrzeżenia, wnioski nauczycieli, uczniów, rodziców).
- wyników ankiet przeprowadzonych we wrześniu 2021 r. Ankieta została przeprowadzona zarówno wśród uczniów, jak i rodziców.

Podstawowym celem realizacji Szkolnego programu wychowawczo-profilaktycznego jest wspieranie dzieci i młodzieży w rozwoju oraz zapobieganie zachowaniom problemowym, ryzykownym. Ważnym elementem realizacji Szkolnego programu wychowawczo-profilaktycznego jest kultywowanie tradycji i ceremoniału szkoły.

Podstawowe zasady realizacji Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego obejmują:

- powszechną znajomość założeń programu – przez uczniów, rodziców i wszystkich pracowników szkoły,
- zaangażowanie wszystkich podmiotów szkolnej społeczności i współpracę w realizacji zadań określonych w programie,
- respektowanie praw wszystkich członków szkolnej społeczności oraz kompetencji organów szkoły (dyrektor, rada rodziców, samorząd uczniowski),
- współdziałanie ze środowiskiem zewnętrznym szkoły (np. udział organizacji i stowarzyszeń wspierających działalność wychowawczą i profilaktyczną szkoły),
- współodpowiedzialność za efekty realizacji programu,
- W roku szkolnym 2021/2022 charakter priorytetowy ma także profilaktyka i działania pomocowe na rzecz wsparcia psychicznego uczniów w trakcie i po wygaśnięciu epidemii COVID-19. Misją szkoły jest „osiągnięcie zaburzonej równowagi między przewartościowanym nauczaniem a niedowartościowanym wychowaniem uzupełnianym o profilaktykę” (patrz: Raport Instytutu Profilaktyki Zintegrowanej „Jak wspierać uczniów po roku epidemii? Wyzwania i rekomendacje dla wychowania, profilaktyki i zdrowia psychicznego.”).

Rozdział I

MISJA SZKOŁY:

***Nasza szkoła* jest placówką, która:**

- ✓ wychowuje człowieka postępującego zgodnie z normami i zasadami współżycia społecznego, umiejącego żyć godnie, nawiązującego pozytywne relacje z otoczeniem, dbającego o zdrowie i bezpieczeństwo swoje oraz innych,
- ✓ wychowuje człowieka przygotowanego do życia i pracy w społeczeństwie demokratycznym, rozwija jego indywidualne cechy osobowości oraz twórcze zdolności w celu kształtowania doskonalszych stosunków społecznych,
- ✓ kształci ucznia posiadającego wszechstronną wiedzę, umiejącego korzystać z różnych źródeł informacji i stosować je w praktyce,
- ✓ wychowuje młodzież odpowiedzialną za planowanie, organizowanie oraz ocenianie własnej nauki, rozwijającą zainteresowania i uzdolnienia, promującą zdrowy styl życia, dbającą o środowisko naturalne,

WIZJA SZKOŁY:

Nasza szkoła jest miejscem, w którym uczeń jest doceniany i otoczony wszechstronną opieką.

Pracujemy w oparciu o najlepsze programy kształcenia, dzięki czemu nasi wychowankowie, na miarę swoich możliwości, odnoszą sukcesy w nauce, a w życiu dorosłym pełnią ważne i odpowiedzialne role społeczne.

Rozdział II

WZORZEC ABSOLWENTA

Nasz absolwent:

- ✓ posiada wszechstronną wiedzę, która pozwoli mu kontynuować naukę na kolejnych etapach kształcenia,
- ✓ umie korzystać z różnych źródeł informacji i zastosować te informacje w praktyce,
- ✓ przyjmuje odpowiedzialność za planowanie, organizowanie oraz ocenianie własnej nauki, zna swoje mocne i słabe strony,
- ✓ umie rozwijać pozytywne relacje z otoczeniem, jest tolerancyjny, kontaktuje się z innymi ludźmi również w języku obcym,
- ✓ zna normy i stosuje się do zasad współżycia społecznego,
- ✓ dba o zdrowie i bezpieczeństwo swoje i innych,
- ✓ przestrzega zasad bezpieczeństwa i higieny życia, a także ochrony przed chorobami zakaźnymi (np. COVID-19),
- ✓ zna zasady ochrony zdrowia psychicznego (w tym w sytuacji kryzysowej wywołanej epidemią COVID-19) oraz czynniki chroniące przed zagrożeniami wynikającymi z długotrwałej izolacji społecznej i reżimu sanitarnego),
- ✓ jest odpowiedzialny za swoje czyny, potrafi oceniać i wartościować zachowanie własne i innych,
- ✓ jest przygotowany do aktywnego życia w społeczeństwie obywatelskim,
- ✓ dba o środowisko naturalne,
- ✓ samodzielnie podejmuje decyzje,
- ✓ współtworzy życie kulturalne i artystyczne regionu,
- ✓ ma poczucie więzi z tradycją regionu i narodu,
- ✓ rozumie problemy społeczno-polityczne w kraju, Europie i na świecie,
- ✓ jest otwarty na europejskie i światowe wartości kultury, jest dumny z bycia Polakiem i Europejczykiem,
- ✓ wykorzystuje wiedzę i umiejętności, zdobyte podczas ośmioletniej nauki dla dobra swojego, innych i ojczyzny.
- ✓ jest człowiekiem na miarę XXI wieku.

Rozdział III

Podstawa prawna:

- Konstytucja Rzeczpospolitej Polskiej z 2 kwietnia 1997r. (Dz.U. z 1997 r. nr 78, poz. 483 ze zm.).
- Konwencja o Prawach Dziecka, przyjęta przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych z 20 listopada 1989 r. (Dz.U. z 1991 r. nr 120, poz. 526).
- Ustawa z 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela (tekst jedn.: Dz.U. z 2017 r. poz. 1189).
- Ustawa z 7 września 1991 r. o systemie oświaty (tekst jedn.: Dz.U. z 2016 r. poz. 1943 ze zm.).
- Ustawa z 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (Dz.U. z 2017 r. poz. 59).
- Ustawa z 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tekst jedn. Dz.U. z 2016 r. poz. 487).
- Ustawa z 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii (tekst jedn. Dz.U. z 2017 r. poz. 783).
- Ustawa z 9 listopada 1995r. o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych (tekst jedn. Dz.U. z 2017 r. poz. 957).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z 18 sierpnia 2015 r. w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii (Dz.U. z 2015 r. poz. 1249).
- Podstawowe kierunki realizacji polityki oświatowej państwa w roku szkolnym 2021/2022.
- Wytyczne MEiN, MZ i GIS dla szkół podstawowych i ponadpodstawowych – tryb pełny stacjonarny – zbiór zaleceń uwzględniający sytuację epidemiologiczną, w tym dotyczących pomocy psychologicznej w sytuacji kryzysowej wywołanej pandemią COVID-19.

Ponadto **Program Wychowawczo–Profilaktyczny** został opracowany w oparciu o następujące dokumenty:

- Program Polityki Prorodzinnej Państwa
- Statut Szkoły Podstawowej nr 4 im M.Skłodowskiej – Curie w Skierniewicach

- Priorytety Ministra Edukacji Narodowej
- Raport Instytutu Profilaktyki Zintegrowanej „Jak wspierać uczniów po roku epidemii? Wyzwania i rekomendacje dla wychowania, profilaktyki i zdrowia psychicznego" – sporządzony na zlecenie MEiN (oparty na wynikach badań wśród uczniów, rodziców, nauczycieli w okresie 04.2000-01.2021)

Podstawowe kierunki realizacji polityki oświatowej państwa w roku szkolnym 2021/2022

1. Wspomaganie przez szkołę wychowawczej roli rodziny, m.in. przez właściwą organizację zajęć edukacyjnych wychowanie do życia w rodzinie oraz realizację zadań programu wychowawczo-profilaktycznego.
2. Wychowanie do wrażliwości na prawdę i dobro. Kształtowanie właściwych postaw szlachetności, zaangażowania społecznego i dbałości o zdrowie.
3. Działanie na rzecz szerszego udostępnienia kanonu edukacji klasycznej, wprowadzenia w dziedzictwo cywilizacyjne Europy, edukacji patriotycznej, nauczania historii oraz poznawania polskiej kultury, w tym osiągnięć duchowych i materialnych. Szersze i przemyślane wykorzystanie w tym względzie m.in. wycieczek edukacyjnych.
4. Podnoszenie jakości edukacji poprzez działania uwzględniające zróżnicowane potrzeby rozwojowe i edukacyjne wszystkich uczniów, zapewnienie wsparcia psychologiczno-pedagogicznego, szczególnie w sytuacji kryzysowej wywołanej pandemią COVID-19 w celu zapewnienia dodatkowej opieki i pomocy, wzmacniającej pozytywny klimat szkoły oraz poczucie bezpieczeństwa. Roztropne korzystanie
w procesie kształcenia z narzędzi i zasobów cyfrowych oraz metod kształcenia wykorzystujących technologie informacyjno-komunikacyjne.
5. Wdrażanie Zintegrowanej Strategii Umiejętności – rozwój umiejętności zawodowych w edukacji formalnej i pozaformalnej, w tym uczeniu się dorosłych.
6. Wzmocnienie edukacji ekologicznej w szkołach. Rozwijanie postawy odpowiedzialności za środowisko naturalne.

Rozdział IV

DIAGNOZA I WYNIKAJĄCE Z NIEJ CELE PROGRAMU
NASZE PROBLEMY – DIAGNOZA

We wrześniu 2021r. w Szkole Podstawowej nr 4 im. M. Skłodowskiej – Curie przeprowadzono anonimowe ankiety. Skierowane one były do rodziców i uczniów klas I – VIII. Ankiety miały prostą konstrukcję. Były to pytania z podanymi propozycjami odpowiedzi
\ do wyboru. Przewidziano również możliwość wpisania własnych odpowiedzi.

Ankietę wśród rodziców przeprowadzili wychowawcy klas podczas zebrania z rodzicami natomiast ankietę do uczniów przeprowadzili wychowawcy klas I-III, nauczyciel informatyki i psycholog. Wypełnione ankiety wychowawcy klas przekazali pedagogom szkolnym w celu opracowania danych.

W badaniu wzięło udział 681 uczniów i 698 rodziców.

Wnioski z analizy sytuacji wychowawczej w SP nr 4 w Skierniewicach w bieżącym roku szkolnym będą dołączone do programu wychowawczo – profilaktycznego w formie załączników.

CELE OGÓLNE I SZCZEGÓŁOWE,
PRZEWIDYWANE EFEKTY ZAŁOŻONYCH CELÓW

Cele ogólne:

Uznając integralny charakter wychowania, Rada Pedagogiczna będzie pracować nad rozwojem wszechstronnym wychowanka, kładąc nacisk przede wszystkim na:

- I Rozwój emocjonalny przez:
- Umiejętność okazywania uczuć

Opanowywanie emocji

II Rozwój woli przez:

- Porządek, ład , punktualność
- Pracowitość, rzetelność, wytrwałość

III Rozwój społeczny przez:

- Umiejętność kontaktowania się z ludźmi

IV Rozwój moralny przez:

- Zdolność wartościowania

Cele szczegółowe:

1. Budowanie więzi wewnątrzszkolnej oraz tworzenie zespołu wspólnoty nauczycieli, uczniów i rodziców.
2. Wychowanie poprzez wzorce osobowe.
   - reprezentowanie przez pracowników szkoły WARTOŚCI zawartych w Programie Wychowawczo - Profilaktycznym Szkoły Podstawowej nr 4
   - reagowanie na niewłaściwe zachowanie i postawy uczniów w szkole i poza nią
   - wskazywanie młodzieży pozytywnego wzorca zachowań.
3. Realizacja zasady fair play w sporcie, nauce, zabawie, promowanie zdrowego trybu życia.
   - udział w zawodach sportowych,
   - nacisk na szeroko rozumianą kulturę osobistą, szczególnie w sytuacjach konfliktowych i wywołujących emocje,
   - zachowanie na przerwach,
   - stosunek do osób słabszych fizycznie czy mniej zdolnych,
   - właściwe rozwiązywanie konfliktów,
   - reagowanie na niewłaściwe zachowanie kolegów (znęcanie się nad słabszym, wyłudzanie pieniędzy, niszczenie mienia szkoły).
4. Edukacja regionalna - nawiązywanie i utrzymywanie kontaktów z organizacjami i instytucjami lokalnymi. Integracja SP nr 4 z lokalnym środowiskiem społecznym
   - kultywowanie regionalnych tradycji świątecznych,

- współpraca z Poradnią Psychologiczno – Pedagogiczną, Miejskim Ośrodkiem Pomocy Rodzinie, Centrum Kultury i Sztuki, Strażą Miejską, Komendą Miejską Policji, Sądem Rejonowym , TPD i innymi organizacjami,
- organizowanie spotkań z osobami odgrywającymi istotną rolę w życiu społeczno – politycznym Skierniewic,
- udział w akcji „Sprzątanie Świata",
- porządki z okazji Dnia Ziemi,
- współpraca z Centrum Edukacji Ekologicznej w Budach Grabskich.

5. Wspomaganie uczniów w kształtowaniu własnej świadomości moralnej

- zapoznanie z obowiązującymi normami etycznymi i wdrażanie ich do stosowania w życiu codziennym,
- nauczyciel przykładem stosowania norm etycznych,
- kształtowanie otwartości na problemy współczesnego świata.

6. Pomoc uczniom w odkrywaniu sensu życia i wyboru własnej drogi życiowej

- ukazywanie życia ludzkiego jako najwyższej wartości,
- kształtowanie postaw prorodzinnych – rodzina jako forma realizacji powołania życiowego,
- uczenie współodpowiedzialności za losy rodziny i grupy, do której należymy (szkoła, klasa, grupa sportowa),
- doradztwo edukacyjno - zawodowe, spotkania z przedstawicielami różnych profesji,
- zapoznanie z siecią szkół ponadpodstawowych,
- udział w Targach Edukacyjnych,
- współpraca z Centrum Informacji i Planowania Kariery Zawodowej.

7. Budzenie odpowiedzialności za wspólne mienie

- zapoznanie uczniów ze Statutem Szkoły, regulaminami pracowni, sali gimnastycznej, zasadami bhp na terenie szkoły,
- materialna odpowiedzialność rodzica (ucznia) za dewastację mienia społecznego.

8. Stworzenie warunków sprzyjających wszechstronnemu rozwojowi uczniów i ukierunkowanie zajęć edukacyjnych na rozwijanie dociekliwości poznawczej, nastawionej na poszukiwanie prawdy, dobra i piękna w świecie
   - prowadzenie zajęć metodami aktywizującymi (drama, praca w grupach, projekt, inscenizacja, żywy obraz, doświadczenia itp.,)
   - wykorzystanie szerokiej gamy pomocy naukowych (plansze tematyczne, mapy, atlasy, wykresy, modele, eksponaty, programy komputerowe, internet, sprzęt audiowizualny),
   - organizowanie wycieczek tematycznych – np. Warszawa -Zamek Królewski, Wilanów, Łazienki, Muzeum Powstania Warszawskiego, Kraków – Wawel, Rynek, Sukiennice,
   - organizowanie konkursów tematycznych na szczeblu szkolnym oraz przygotowanie młodzieży do startu w konkursach przedmiotowych,
   - zajęcia dostosowane do potrzeb uczniów, rozwijające zainteresowania uczniów z poszczególnych przedmiotów nauczania oraz realizowanie pasji związanych z dyscyplinami szkolnymi (SKS- y, koło informatyczne, geograficzne, biologiczne, historyczne, matematyczne, muzyczne, teatralne i inne).
9. Rozwijanie uzdolnień uczniów i tworzenie klimatu do odkrywania talentów
   - stosowanie nowoczesnych, atrakcyjnych dla uczniów metod nauczania z wykorzystaniem najnowszych środków dydaktycznych (w tym praca z programami komputerowymi i Internetem),
   - bogata oferta zajęć pozalekcyjnych.
10. Wyrabianie w uczniach przekonania o użyteczności zdobywanej wiedzy
   - nauczenie metod samodzielnego zdobywania wiedzy, wyszukiwania informacji,
   - sprawdzanie wiadomości teoretycznych w praktyce,
   - stosowanie w nauczaniu programów przygotowanych przez nauczycieli, zawierających informacje pewne naukowo i przydatne w życiu.
11. Motywowanie uczniów do nauki
   - zapoznanie uczniów i rodziców z Wewnątrzszkolnymi Zasadami Oceniania - WZO, w tym zaznajomienie z wymaganiami nauczycieli poszczególnych przedmiotów na daną ocenę – PZO,
   - systematyczne, mobilizujące, jawne i uzasadnione ocenianie uczniów.
12. Kształtowanie postaw dialogu między nauczycielem a uczniami, tworzenie klimatu zaufania
   - indywidualne rozmowy z uczniami,

- otwartość na problemy młodzieży, współpraca z wychowawcami i pedagogiem.

13. Promowanie na terenie szkoły działań proekologicznych i prozdrowotnych
    - rozszerzony program lekcji w – f - zajęcia na basenie, organizacja zawodów wewnątrzszkolnych, Dnia Sportu,
    - propagowanie zasad higienicznego trybu życia,
    - przestrzeganie przepisów BHP.

14 Wychowanie w duchu wartości demokratycznych tj. szacunek, wolność, równość, sprawiedliwość, tolerancja, godność, poszanowanie praw dziecka, człowieka, ucznia

- wdrażanie uczniów do samorządności,
- prowadzenie zajęć z zakresu integracji europejskiej – edukacja wielokulturowa,
- zapoznanie z prawami człowieka zawartych w deklaracji Praw Człowieka, prawami dziecka zawartymi w Konwencji o Prawach Dziecka, prawami i obowiązkami ucznia zawartymi w Statucie Szkoły i Regulaminie Ucznia.

15. Zapobieganie patologiom i uzależnieniom, przeciwdziałanie agresji
    - organizowanie apeli profilaktycznych,
    - organizowanie spotkań ze specjalistami,
    - stosowanie wypracowanych procedur postępowania w razie zauważenia niewłaściwych zachowań młodzieży.

PRZEWIDYWANE EFEKTY

- Wyrażanie własnych uczuć w sposób akceptowany społecznie
- Zdyscyplinowanie, troska o porządek i ład,
- Współdziałanie i współpraca w grupie
- Szacunek dla przełożonych i rówieśników
- Kultura osobista
- Podejmowanie słusznych, dobrych decyzji zgodnie z systemem wartości ogólnoludzkich
- Osiąganie celów życiowych i wartości ważnych dla odnalezienia własnego miejsca w świecie.

Rozdział V

STRATEGICZNE ZADANIA SZKOŁY I NAUCZYCIELI METODY I FORMY PRACY

Strategie wykorzystywane w programie:

1. Strategia edukacyjna.

Polega na rozwijaniu ważnych umiejętności społecznych takich jak: radzenie sobie ze stresem, umiejętność podejmowania decyzji, rozwiązywania problemów, porozumiewanie się interpersonalne, wzbudzanie działań umotywowanych.

2. Strategia alternatyw.

Proponuje umożliwianie młodzieży zaspokajanie potrzeb aktywności, osiągnięć, uznania, przynależności poprzez stworzenie możliwości angażowania się w jakąś pozytywną działalność: sport, teatr, koła zainteresowań i podobne.

3. Strategia informacyjna.

Jej celem jest rzetelne przekazywanie wiedzy, dostosowanej do percepcji odbiorców, na temat negatywnych skutków uzależnienia.

Zadania szkoły jako środowiska wychowawczego

- Opieka wychowawcza nad wszechstronnym rozwojem wychowanków w wymiarze intelektualnym, społecznym, estetycznym, moralnym i duchowym.
- Opieka wychowawcza nad bezpieczeństwem fizycznym i psychicznym.
- Przygotowanie do samodzielnego życia.
- Wyposażenie wychowanków w spójny system wartości i norm.

Zadania nauczycieli – wychowawców

- Wykorzystywanie istniejących i stwarzanie sytuacji wyzwalających naturalną energię do poznania siebie i podjęcia wysiłku do pracy nad sobą.

- Integrowanie zespołów klasowych, uczenie umiejętności współistnienia i współdziałania w grupie.
- Urzeczywistnianie przyjętych wartości i proponowanie młodzieży pozytywnych wzorców zachowań.

Metody i formy pracy

- Zajęcia techniczne, artystyczne, plastyczne, fizyczne
- Dyskusje
- Dramy
- Symulacje
- Treningi
- Wycieczki
- Wędrówki
- Praca indywidualna i grupowa
- Grupy zadaniowe

Rozdział VI

SYSTEM WARTOŚCI STANOWIĄCY DUCHA DZIAŁALNOŚCI EDUKACYJNEJ, WYCHOWAWCZO – PROFILAKTYCZNEJ SZKOŁY

Wartości w procesie wychowania	Sytuacje wychowawcze
PRAWDA	- uczniowie szukają w różnorodnych źródłach odpowiedzi na problemy i zagadnienia pojawiające się w procesie dydaktycznym, - osoba rozstrzygająca spór każdorazowo dociera do jego źródła, - ukazywanie uczniom znaczenia prawdy w życiu, w nauce
DOBRO I PIĘKNO	- dostrzeganie i promowanie postaw godnych naśladowania tj. pomoc słabszym, kultura osobista, wrażliwość na krzywdę i potrzeby innych, tolerancja, udział w życiu szkoły - zapoznanie uczniów z dziedzictwem kulturowym, głównie na lekcjach języka polskiego , historii, sztuki, religii oraz podczas wycieczek tematycznych - uczestnictwo w wydarzeniach kulturalnych np. wystawy, filmy, przedstawienia teatralne - dbanie o estetykę sal lekcyjnych, korytarzy i otoczenia szkoły - zwracanie uwagi na ubiór i higienę oraz dostosowanie wyglądu i ubioru do sytuacji
SAMODZIELNOŚĆ I PRACA NAD SOBĄ	- odpowiedzialność za zachowanie i dokonywanie jego oceny - uczniowie dokonują samooceny własnej pracy - stosowanie aktywizujących metod pracy na lekcjach, wdrażających do samodzielności w życiu - wypełnianie obowiązku dyżurnego - uczestnictwo w wycieczkach, biwakach itp. - organizowanie imprez klasowych - wykonywanie samodzielne czynności takich jak: zakupy, sprzątanie itp.

RZETELNA PRACA RZETELNA PRACA	- praca nad swoim charakterem przez: - poprawę zachowania, - poprawę nauki, - szacunek do dorosłych i rówieśników, - stawianie sobie wymagań - samoocena postanowień i zachowań, - premiowanie uczniów wykonujących bardzo dobrze obowiązki wg zasad ustalonych przez szkołę, - systematyczna kontrola i ocena powierzonych zadań - pracownicy SP nr 4 poprzez wzorce osobowe wpływają na stosunek uczniów do obowiązków i pracy
CZYSTOŚĆ JĘZYKA POLSKIEGO, KULTURA SŁOWA	- dbałość o poprawność i czystość jęz. polskiego w każdej sytuacji życiowej, a w szczególności podczas lekcji, przerw, wycieczek, apeli i akademii szkolnych - organizowanie wyjazdów do teatru, zachęcanie do lektury poza szkolnej, umożliwianie uczniom kontaktu z kulturą i sztuką
WRAŻLIWOŚĆ NA KRZYWDĘ INNYCH	- pomoc w nauce słabszym kolegom - akceptacja i tolerancja inności (słabszych, nieśmiałych, chorych, niepełnosprawnych) - organizowanie zbiórek książek, zabawek, gier planszowych, p, żywności itp. dla dzieci potrzebujących - nawiązanie kontaktu ze schroniskiem dla zwierząt
PARTIOTYZM I POCZUCIE WSPÓLNOTY LOKALNEJ - przynależność do „małej ojczyzny”	- udział w uroczystościach z okazji świąt narodowych, w rocznicach o charakterze patriotycznym odbywających się na terenie miasta - opieka nad miejscami pamięci narodowej - kształtowanie patriotyzmu w oparciu o lekcje języka polskiego, historii, WOS- u, zajęć z wychowawcą - poznawanie historii Polski, jej tradycji, obyczajów i kultury - poznawanie patriotycznych postaw w literaturze i historii - organizowanie uroczystości związanych z tradycjami SP nr 4

	(ślubowanie), z obchodami świąt szkolnych (Dzień Edukacji Narodowej, Dzień Sportu,...) - poznawanie kultury i historii Skierniewic - udział w uroczystościach, akcjach, konkursach, zawodach sportowych promujących miasto i region - udział uczniów ze szkół zaprzyjaźnionych we wspólnych konkursach, przedstawieniach szkolnych, projektach miedzyszkolnych
POCZUCIE GODNOŚCI OSOBISTEJ	- kształtowanie pozytywnych relacji uczeń – nauczyciel i nauczyciel – uczeń - zwracanie się do ucznia po imieniu - organizowanie zajęć z wychowawcą poświęconych tematyce tolerancji, kultury osobistej, sztuki, religii
KSZTAŁTOWANIE TOŻSAMOSCI EUROPEJSKIEJ	- budzenie świadomości „jestem Polakiem, jestem Europejczykiem” - udział w konkursach o Unii Europejskiej - organizowanie konkursów i obchodzenie Dni Europejskich

Rozdział VII

PLAN DZIAŁAŃ WYCHOWAWCZYCH I PROFILAKTYCZNYCH

PLAN DZIAŁAŃ WYCHOWAWCZYCH DLA POSZCZEGÓLNYCH KLAS (WSPOMAGANIE, KSZTAŁTOWANIE)

CEL WYCHOWANIA: JA I TY

- Uczeń, który tworzy zdrowe relacje z otoczeniem, nawiązuje przyjaźnie, jest pomocny dla innych, współdziała w grupie.
- Uczeń we wspólnocie klasowej i szkolnej

EFEKTY DZIAŁAŃ WYCHOWAWCZYCH

Uczeń:

- wie, że nie jest samotną wyspą, a wspólnota może go wspierać,
- potrafi słuchać, mówić w swoim imieniu (komunikat JA), wyrażać odmienne zdanie, przyjmować krytykę, asertywnie wyrażać siebie,
- posiada wiedzę nt. rozwiązywania konfliktów,
- przejawia postawę empatii i pomocniczości (komunikat TY),
- umie opanować swe uczucia i emocje,
- jest tolerancyjny dla pozytywnych form odmienności i indywidualności.

Zestaw tematów dla klas I-III

1. Jesteśmy klasą.
2. Poznajemy normy, reguły, zasady, w tym zasady ochrony zdrowia psychicznego (z naciskiem na sytuację kryzysową wywołaną epidemią COVID-19).
3. Możemy radzić sobie w trudnych sytuacjach. Trudne sytuacje przed pandemią i w trakcie. W jaki sposób izolacja społeczna może wpływać na relacje międzyludzkie?

4. Czasami się kłócimy. Kłótnia, a hejt. Problem hejtu- jak z nim walczyć w życiu realnym i w cyberprzestrzeni. Dokuczanie.

4. Skarżenie, a zgłaszanie problemu i reagowanie na przemoc. Konsekwencje prawne czynnej agresji i biernej postawy jako obserwator.
5. Popełniamy błędy.

6. Zwracamy uwagę na uczucia innych.
7. Różnimy się między sobą, ale tworzymy całość zespołu klasowego. Troszczymy się o siebie nawzajem.
8. Mam plan: Będę grzeczny, pomocny, dobry dla innych i dla siebie samego. Co to znaczy?
9. Polscy uczniowie o wartościach, czyli...myślę, lubię, szanuję.
10. Ratunku, nudzę się - czyli 100 pomysłów, co robić bez telewizora, telefonu i komputera. Organizowanie czasu wolnego w trakcie izolacji społecznej i w czasie pandemii. (rozwijanie zainteresowań i pasji, wymiana doświadczeń).
11. My i nasze emocje (2 godziny wychowawcze):
    - Jak radzić sobie na co dzień ze stresem i ze smutkiem?
    - Jak radzić sobie w izolacji społecznej w trakcie pandemii?
12. Co mogę zrobić, aby być silnym i zdrowym. Zdrowie psychiczne i fizyczne.

Klasa IV.

1. Czy ktoś mnie polubi? Sztuka samoakceptacji i nawiązywania poprawnych relacji interpersonalnych. Poprawna komunikacja.
2. Co możemy zdziałać razem? - ćwiczenia integrujące klasę.
3. W naszej klasie jak w rodzinie.
4. Sposoby rozwiązywania konfliktów. Przeciwdziałanie agresji. Stop przemocy: psychicznej, fizycznej, relacyjnej i w cyberprzestrzeni. Wszyscy czujemy się bezpiecznie.
5. Na czym polega prawdziwa przyjaźń? Istotne wartości w przyjaźni i w relacjach międzyludzkich: różne oblicza miłości, zaufanie, sprawiedliwość, wiara, szczerość, dobro, tolerancja, lojalność, odwaga, prawda, szacunek.
6. Pożyteczne i ciekawe zainteresowania naszych kolegów. Organizowanie czasu wolnego profilaktyką uzależnień i zachowań ryzykownych.
7. Rodzina i ja.
8. Jej portret - moja mama.
9. Jakie wartości są dla mnie ważne?
10. Zasady savoir - vivre w życiu codziennym.
11. Samotność — czy to możliwe? Asertywność, a samotność.
12 Jak powstaje plotka?
13. Profilaktyka uzależnień od środków psychoaktywnych, technologii informacyjnej (Internet, komputer, telewizja, telefony komórkowe itp.).
14. Czy twój dom jest ekologiczny?
15.„Do serca przytul psa, weź na kolana kota. Zwierzęta duże i małe.”

16. Nasze miasto.

17.Jak radzić sobie ze stresem wywołanym pandemią? Organizowanie czasu wolnego w trakcie izolacji społecznej i w czasie pandemii. (rozwijanie zainteresowań i pasji, wymiana doświadczeń).

18. W jaki sposób izolacja społeczna może wpływać na relacje międzyludzkie?

19. Depresja-choroba, która ma milion twarzy. . Smutek w czasie pandemii: czy jest potrzebny? Jak radzić sobie z trudnymi emocjami, czy są potrzebne? Jak znaleźć ,, złoty środek'' pomiędzy załamaniem psychicznym, a konstruktywnym odreagowaniem emocji. Kiedy jest potrzebna specjalistyczna pomoc. Rola psychologa i lekarza psychiatry w kontekście depresji.

Klasa V.

1. Jesteśmy członkami społeczności szkolnej i lokalnej. Moje mocne i słabe strony.
Moje cele w drodze do rozwoju.

2. W naszej klasie nikt nie może być samotny. Sztuka samoakceptacji i nawiązywania poprawnych relacji interpersonalnych. Poprawna komunikacja. Asertywność.

3. Zgrana klasa, czyli decyzja należy do ciebie. Istotne wartości w przyjaźni i w relacjach międzyludzkich: różne oblicza miłości, zaufanie, sprawiedliwość, wiara, szczerość, dobro, tolerancja, lojalność, odwaga, prawda, szacunek.

4. Moje miejsce w rodzinie. Jak układać poprawne stosunki z rodzicami i z rodzeństwem?

5. Konstruktywne sposoby rozwiązywania konfliktów. Przeciwdziałanie agresji. Stop przemocy: psychicznej, fizycznej i relacyjnej. Wszyscy czujemy się bezpiecznie. Radzenie sobie ze złością i stresem.

6. Tradycje rodzinne w naszym domu.

7. Kultura zachowania w różnych sytuacjach życiowych.

8 . Profilaktyka uzależnień od środków psychoaktywnych, technologii informacyjnej (Internet, komputer, telewizja, telefony komórkowe itp.). Jak mądrze i bezpiecznie korzystać z telewizora i komputera?

9. Nasze hobby, czyli co zbieramy i dlaczego? Koła zainteresowań możliwością rozwoju pasji. Organizowanie czasu wolnego profilaktyką uzależnień i zachowań ryzykownych.

10. Czy wiesz, co jesz?

11. Co znaczy żyć zdrowo?

12.Ogrody zoologiczne - dobrodziejstwo czy więzienie?

13. Dlaczego należy dbać o swoje środowisko?

14. Czy znasz folklor i sztukę naszego regionu?

15. Nasze miasto w oczach klasowych reporterów.

16. Jak radzić sobie ze stresem wywołanym pandemią? Organizowanie czasu wolnego w trakcie izolacji społecznej i w czasie pandemii. (rozwijanie zainteresowań i pasji; wymiana doświadczeń).

17. W jaki sposób izolacja społeczna może wpływać na relacje międzyludzkie?

18. Depresja-choroba, która ma milion twarzy. . Smutek w czasie pandemii: czy jest potrzebny? Jak radzić sobie z trudnymi emocjami, czy są potrzebne? Jak znaleźć „ złoty środek'' pomiędzy załamaniem psychicznym, a konstruktywnym odreagowaniem emocji. Kiedy jest potrzebna specjalistyczna pomoc. Rola psychologa i lekarza psychiatry w kontekście depresji.

Klasa VI.

1. „Wojna domowa" czyli o konfliktach rodzinnych.

2. Dobre myślenie o sobie i o innych. Sztuka samoakceptacji i nawiązywania poprawnych relacji interpersonalnych. Poprawna komunikacja.

3. Co robisz ze swoją złością? Konstruktywne odreagowywanie negatywnych emocji.

4. Uczymy się odmawiać. Sztuka asertywności.

5. Sztuka podejmowania decyzji i planowania wolnego czasu.

6.Konflikty są częścią naszego życia.

7. Dlaczego ludzie piją alkohol?

8. Jak radzić sobie z przemocą i agresją? Sposoby rozwiązywania konfliktów. Stop przemocy: psychicznej, fizycznej i relacyjnej. Wszyscy czujemy się bezpiecznie.

9. Działanie nikotyny na nasze ciało.

10. Co wiemy, a czego nie wiemy o narkotykach i o papierosach. Trucizny w życiu ludzkim.

11. „Cudze chwalicie, swego nie znacie".

12.100 pytań do kolegi.

13. Koleżeństwo, a rywalizacja w życiu zespołu. Na czym polega prawdziwa przyjaźń? Istotne wartości w przyjaźni i w relacjach międzyludzkich: różne oblicza miłości, zaufanie, sprawiedliwość, wiara, szczerość, dobro, tolerancja, lojalność, odwaga, prawda, szacunek.

14. Wizja mojej przyszłej rodziny.

15. Jakie wartości są dla mnie ważne?

16. Zwierzęta człowiekowi, człowiek zwierzętom.

17. Jak radzić sobie ze stresem wywołanym pandemią? Organizowanie czasu wolnego w trakcie izolacji społecznej i w czasie pandemii. (rozwijanie zainteresowań i pasji, wymiana

doświadczeń).

18. W jaki sposób izolacja społeczna może wpływać na relacje międzyludzkie?

Depresja-choroba, która ma milion twarzy. . Smutek w czasie pandemii: czy jest potrzebny? Jak radzić sobie z trudnymi emocjami, czy są potrzebne? Jak znaleźć ,, złoty środek'' pomiędzy załamaniem psychicznym, a konstruktywnym odreagowaniem emocji. Kiedy jest potrzebna specjalistyczna pomoc. Rola psychologa i lekarza psychiatry w kontekście depresji.

KLASA VII

Nasza szkoła i nasza klasa:

- poznajemy się,
- dokumentujemy ważne wydarzenia z życia szkoły,
- angażowanie w życie klasy rodziców,
- organizowanie pomocy dzieciom w zaspokajaniu ich potrzeb.

2. Prawa grupy i jednostki:

- zapoznajemy się z regulaminami szkolnym i przestrzegamy ich,
- poznanie zasad usprawiedliwienia nieobecności w szkole,
- dyskutujemy na forum klasy na temat przeciwdziałania przemocy i agresji,
- dbamy o bezpieczeństwo uczniów,
- rozbudzamy postawy tolerancji dla odmienności różnego typu,
- zapoznajemy z prawami człowieka, dziecka, ucznia.

3. Poznajmy się:

- stworzenie okazji do wzajemnego poznania się uczniów,
- nawiązanie bliższych kontaktów w ramach nowych społeczności szkolnych, stworzenie okazji do pracy w grupach zadaniowych.

4. Poznajemy swój temperament:

- stworzenie okazji do wzajemnego poznania się uczniów,
- nawiązanie bliższych kontaktów w ramach nowych społeczności szkolnych, stworzenie okazji do pracy w grupach zadaniowych.

5. Komunikacja interpersonalna:

- zapoznanie uczniów z pojęciem komunikacji pozasłownej,
- uświadomienie roli komunikacji niewerbalnej.
- kontakt i komunikacja interpersonalna z rówieśnikami w trakcie izolacji społecznej (elektronika, a dawne metody komunikowania – propozycja pisania listów).

6. Uczucia i emocje:

- rozpoznawanie emocji i sztuka ich kontrolowania,

- nazywanie uczuć i emocji,
- wyrażanie uczuć,
- miłość i jej rodzaje: (patriotyczna, rodzicielska, platoniczna).

7. Jak radzić sobie z problemami:

- źródła i objawy stresu,
- źródła i objawy stresu w okresie pandemii
- sztuka asertywności,
- radzenie sobie w trudnych sytuacjach,
- problemy związane z okresem dojrzewania.

8. Tolerancja:

- zdefiniowanie pojęcia tolerancji,
- uświadomienie granicy między tolerancją a znieczulicą.

9. Agresja:

- zdefiniowanie pojęcia,
- wskazanie przyczyn agresji w bezpośredniej relacji i w cyberprzestrzeni
- omówienie rodzajów agresji (w tym cyberprzemocy)
- omówienie sposobów radzenia sobie z własną i cudzą agresją.

10. Mówimy NIE nałogom:

- wykorzystywanie zachowań asertywnych w sytuacjach sprzyjających popadaniu w nałogi,
- propagowanie zdrowego trybu życia,
- zwrócenie uwagi na przyczyny i skutki zażywania środków odurzających (w tym i tzw. dopalaczy).

11. Przyjaźń:

- uświadomienie roli przyjaźni w życiu człowieka,
- nabycie umiejętności zdobywania i pielęgnowania przyjaźni.

12. Jakie wartości są dla mnie ważne?

- zna pojęcie wartości, rodzaje wartości,
- potrafi określić ważne dla niego wartości,
- wie jakimi wartościami mogą kierować się inni ludzie.

13. Tożsamość z małą ojczyzną „Cudze chwalicie, swego nie znacie...”:

- poznawanie piękna naszej malej ojczyzny,
- współpraca z instytucjami ważnymi dla naszego miasta,
- kultywowanie tradycji regionu,

- reprezentacja naszej szkoły w środowisku lokalnym.

14. Jak radzić sobie ze stresem wywołanym pandemią? Organizowanie czasu wolnego w trakcie izolacji społecznej i w czasie pandemii. (rozwijanie zainteresowań i pasji, wymiana doświadczeń).

16. Depresja-choroba, która ma milion twarzy. Smutek w czasie pandemii: czy jest potrzebny? Jak radzić sobie z trudnymi emocjami, czy są potrzebne? Jak znaleźć ,, złoty środek'' pomiędzy załamaniem psychicznym, a konstruktywnym odreagowaniem emocji. Kiedy jest potrzebna specjalistyczna pomoc. Rola psychologa i lekarza psychiatry w kontekście depresji.

KLASA VIII

CELE WYCHOWANIA: WARTOŚCI

- Uczeń kowalem własnego życia
- Uczeń, który potrafi być autentyczny w oparciu o spójny system wartości.

EFEKTY DZIAŁAŃ WYCHOWAWCZYCH:

- uczeń rozumie znaczenie hierarchii wartości,
- dokonuje samooceny i samokontroli,
- uczeń jest przygotowany do wykorzystania umiejętności i zdobytej wiedzy o życiu,
- realizuje założone cele poprzez wcielanie w życie przyjętego systemu wartości.

Treści:

Co ważne, co niezbędne?:

- pomoc uczniom w zrozumieniu znaczenia hierarchii wartości,
- wspieranie rozwoju moralnego i kształtowanie właściwej hierarchii wartości,
- przypomnienie praw i obowiązków **człowieka, dziecka, ucznia.**

2. Słowa i czyny:

- uświadomienie uczniom odpowiedzialności za słowa i czyny,
- pokazywanie konsekwencji rozbieżności między słowami a czynami,
- wdrażanie do kultury słowa, kulturalnych wypowiedzi.

3. Poznanie własnych możliwości.

- pobudzanie uczniów do odkrywania własnych zdolności i możliwości,
- wskazanie dróg wykorzystania możliwości i umiejętności,
- dążenie do wykształcenia u uczniów świadomej potrzeby doskonalenia swojej osobowości,
- zachęcanie do korzystania z różnych źródeł informacji i aktywności kulturalnej oraz społecznej.
- uświadomienie , że zainteresowania są wskaźnikami różnych wartości,
- uświadomienie wartości wiedzy w życiu.

- **4. Życie - fundament wartości:**
  uświadomienie uczniom kruchości i przemijania życia,
- problemy wieku dojrzewania.

5. Planujemy swoją przyszłość:

- uświadomienie uczniom sensu planowania swojej przyszłości,
- pomoc w zdobyciu informacji nt. szkół ponadpodstawowych na terenie Skierniewic i w najbliższej okolicy,
- przewidywanie efektów podjętych decyzji,
- przygotowanie do egzaminów,
- wybór dalszej drogi,
- planujemy swój wypoczynek.

6. Człowiek we współczesnym świecie:

- uwrażliwienie na naturę,
- przekazywanie pozytywnych relacji między człowiekiem, a przyrodą,
- patriotyzm, honor, ojczyzna,
- zrozumienie mechanizmów gospodarki rynkowej,
- kształtowanie umiejętności korzystania z mediów,
- uwrażliwienie na zagrożenia dotyczące człowieka we współczesnym świecie (nałogi, narkotyki, tzw. dopalacze i inne),
- uświadomienie, że człowiek nie jest sam we wszechświecie.

7. Jak radzić sobie ze stresem wywołanym pandemią? Organizowanie czasu wolnego w trakcie izolacji społecznej i w czasie pandemii. (rozwijanie zainteresowań i pasji, wymiana

doświadczeń).

8.W jaki sposób izolacja społeczna może wpływać na relacje międzyludzkie?

9. Depresja-choroba, która ma milion twarzy. . Smutek w czasie pandemii: czy jest potrzebny? Jak radzić sobie z trudnymi emocjami, czy są potrzebne? Jak znaleźć ,, złoty środek'' pomiędzy załamaniem psychicznym, a konstruktywnym odreagowaniem emocji. Kiedy jest potrzebna specjalistyczna pomoc. Rola psychologa i lekarza psychiatry w kontekście depresji.

W roku szkolnym 2021/2022 najważniejsze działania w pracy wychowawczej są ukierunkowane na:

- wspomaganie rozwoju ucznia w sferze emocjonalnej, społecznej i twórczej,
- wzbudzanie poczucia przynależności do grupy,
- odbudowanie i umacnianie u uczniów prawidłowego funkcjonowania w grupie społecznej w szkole, klasie (reintegracja),
- utrwalanie u uczniów świadomego respektowania reguł sanitarnych przyjętych na czas epidemii COVID-19,
- rozbudzanie poczucia własnej wartości, wiary we własne siły i możliwości,
- budowanie poczucia tożsamości regionalnej i narodowej,
- przeciwdziałanie przemocy, agresji i uzależnieniom,
- przeciwdziałanie pojawianiu się zachowań ryzykownych,
- wspieranie uczniów i wychowanków, u których rozpoznano objawy depresji lub obniżenia kondycji psychicznej, a także prowadzenie działań profilaktycznych wobec wszystkich uczniów szkoły.
- troska o szeroko pojęte bezpieczeństwo podopiecznych, nauczycieli i rodziców.

STRUKTURA I TREŚCI PROGRAMU
(PROFILAKTYKA: KORYGOWANIE, ZAPOBIEGANIE)

Cel główny:

Celem nadrzędnym szkoły jest kształtowanie ucznia bez nałogów, podejmującego świadome decyzje zdrowotne i nieprzejawiającego agresji.

Cele szczegółowe i zadania:

Cel 1. Ograniczenie zachowań agresywnych i przemocy w szkole.

Zadania:

- określanie stanu przemocy i agresji w szkole,
- nabywanie przez nauczycieli i pracowników szkoły wiedzy na temat zachowań agresywnych i radzenie sobie z agresją własną i ucznia,
- ustalanie działań zaradczych na poziomie jednostki klasy i szkoły,
- organizowanie pomocy indywidualnej i zespołowej dla ofiar i sprawców agresji.

Cel 2. Opóźnienie wieku inicjacji używek - ograniczenie i eliminacja kontaktu z używkami.

Zadania:

- dostarczanie adekwatnej wiedzy na temat skutków zachowań ryzykownych,
- pomoc w rozwijaniu ważnych umiejętności społecznych,
- w przypadku pojawienia się problemu kontaktu z używkami - kierowanie uczniów do specjalistów,
- podnoszenie kwalifikacji pracowników szkoły z zakresu profilaktyki uzależnień.

Cel 3. Umożliwienie realnej samorządności uczniów; wdrożenie do odpowiedzialności za losy własne i innych.

Zadania:

- włączenie samorządu uczniowskiego do działań profilaktycznych,
- wspieranie grup pozytywnych i organizacji działających na terenie szkoły oraz umożliwienie im działania.

Cel 4. Doprowadzenie do spójności oddziaływań wychowawczo- profilaktycznych w relacji dom - szkoła.

Zadania:

- właściwy przepływ informacji między domem a szkołą,
- określenie różnych form współpracy między nauczycielami i rodzicami,
- różnorodne wspieranie rodziny,
- edukacja rodziców,
- integrowanie szkoły i rodziców.

Cel 5. Integrowanie oddziaływań szkolnych i lokalnych poprzez współpracę z instytucjami działającymi na terenie miasta.

Zadania:

- uczestnictwo w akcjach organizowanych przez władze lokalne,
- włączanie instytucji lokalnych w szkolne działania profilaktyczne,
- poszukiwanie sponsorów w realizacji zadań profilaktycznych.

TREŚCI PROGRAMU DLA POSZCZEGÓLNYCH GRUP WIEKOWYCH

Ogólne:

I.

- umiejętność radzenia sobie z sytuacjami trudnymi,
- odpowiedzialne podejmowanie decyzji,

II.

- obraz samego siebie,
- umiejętności interpersonalne,
- umiejętności porozumiewania się,

III.

- wpływ środków uzależniających na funkcjonowanie organizmu,
- promowanie zdrowego stylu życia.

Klasy I – III:

1. Zachęcanie do szukania pomocy w trudnych sytuacjach u osób dorosłych.
2. Uczenie reagowania na takie zjawiska jak wyłudzanie, bicie, kradzieże.
   - poznanie numerów telefonów alarmowych,
   - przestrzeganie przed niebezpieczeństwami mogącymi grozić ze strony nieznajomych osób.
3. Wyrabianie umiejętności mówienia "nie" w sytuacjach grożących zdrowiu dziecka.
4. Wskazywanie pożądanych wzorców zachowań.
5. Poznanie norm zachowania.
6. Nauka tolerancji wobec innych.
7. Uczenie lepszego rozumienia siebie i innych.
8. Zachęcanie do udzielania sobie koleżeńskiej pomocy.
9. Kształtowanie umiejętności rozwiązywania konfliktów między uczniami.
10. Kształtowanie nawyków prawidłowego integrowania się z zespołem klasowym.
11. Rozpoznawanie i nazywanie własnych uczuć.
12. Zapoznanie uczniów z zasadami higieny osobistej i sposobami zdrowego odżywiania się:

Problemy związane z sytuacjami długopandemicznymi. Przestrzeganie zasad sanitarnych w trakcie pandemii oraz wdrażanie zdrowego stylu życia: ćwiczę i jem zdrowo, by wzmacniać swą odporność. Dbam o zdrowie psychiczne i fizyczne: zabawa w teatrzyk: „Witaminki, witaminki, dla chłopczyka i dziewczynki”. (Każdy przestrzega zasad bezpieczeństwa i higieny życia, a także ochrony przed chorobami zakaźnymi (np. COVID-19).

13. Zachęcanie do czynnego wypoczynku (wycieczki połączone z aktywnością sportową).
14. Nauczenie rozpoznawania i przestrzeganie przed samowolnym spożywaniem substancji szkodliwych.
15. Zachęcanie do uczestnictwa w zajęciach pozalekcyjnych.
16. Kształcenie umiejętności krytycznego przyjmowania reklam, słów piosenek, filmów.
17. Uświadomienie uczniom, na czym polega ryzyko uzależnienia.

Klasy IV – VI:

1. 1.Identyfikowanie osób dorosłych godnych zaufania.
2. 2.Wskazywanie sposobów zachowania się w sytuacjach zagrożenia agresją.
3. 3. Uczenie sztuki odmawiania (asertywności).
4. 4. Wyrabianie umiejętności radzenia sobie ze stresem.
5. 5. Ustalenie norm i sankcji za nieprzestrzeganie tych norm.
6. 6. Poznanie i przestrzeganie regulaminu ucznia.
7. 7. Uświadamianie, że wszelkie zjawiska przemocy są naruszeniem dóbr i praw człowieka (prowadzenie rozmów na temat poszanowania godności ludzkiej i koleżeństwa).
8. 8. Rozpoznawanie przez ucznia swoich mocnych stron poprzez ćwiczenia afirmujące, podnoszące samoocenę.
9. 9. Kształtowanie pozytywnych relacji między rówieśnikami; jak zachować własne "ja" i mieć przyjaciół.
10. 10. Uczenie młodzieży polubownego załatwiania spraw i zaspokajania potrzeb bez agresji.
11. 11. Kształtowanie nawyków prawidłowego integrowania się z grupą rówieśniczą.
12. 12. Kształtowanie umiejętności rozpoznawania własnych emocji i emocji innych.
13. 13. Wyrabianie umiejętności radzenia sobie z presją grupy rówieśniczej.
14. 14. Zachęcanie do otwartości w stosunku do nauczyciela.
15. 15.Rozwijanie zdolności, talentów i predyspozycji ucznia.
16. 16. Zapoznanie z zasadami dotyczącymi higieny osobistej, zdrowego żywienia i higieny pracy ucznia.
17. 17. Zapoznanie z rolą sportu, wypoczynku i rozwijania zainteresowań.
18. 18. Zapoznanie z negatywnym wpływem substancji odurzających na organizm
19. człowieka (bez przesadnego wnikania w doznania po użyciu środka).
20. 19. Wdrażanie do racjonalnego wykorzystania czasu wolnego.

21. 20. Kształcenie umiejętności krytycznego przyjmowania reklam, słów piosenek, filmów i informacji przekazywanych przez media.
22. 21. Uświadomienie uczniom konsekwencji prawnych wynikających ze stosowania używek.

Klasy VII:

23. Przypomnienie zasad funkcjonowania szkoły - przypomnienie zasad i norm oraz konsekwencji za ich nieprzestrzeganie.
24. Przestrzeganie realizacji obowiązku szkolnego. Konsekwencje za brak realizacji obowiązku szkolnego.
25. Poznanie samego siebie.
26. Rozpoznawanie i nazywanie własnych uczuć.
27. Wskazanie sposobów okazywania uczuć oraz radzenia sobie z negatywnymi emocjami
28. Uczenie postawy asertywnej.
29. Rozwijanie umiejętności interpersonalnych.
30. Identyfikowanie osób godnych zaufania i zachęcanie do szukania pomocy w trudnych sytuacjach u osób dorosłych.
31. Zdefiniowanie i wykształcenie postawy tolerancyjnej.
32. Kształtowanie pozytywnych relacji między rówieśnikami; jak zachować własne „ja” i mieć przyjaciół.
33. Uczenie młodzieży polubownego załatwiania spraw i zaspokajania potrzeb bez agresji.
34. Zapoznanie uczniów ze zjawiskiem cyberprzemocy i konsekwencjami dla ofiar i sprawców.
35. Przestrzeganie szacunku wobec siebie, innych uczniów, nauczycieli i pracowników szkoły.
36. Zapoznanie uczniów z negatywnym wpływem substancji szkodliwych.
37. Kształcenie umiejętności krytycznego przyjmowania reklam, słów piosenek, filmów i informacji przekazywanych przez media.

38. Rozwijanie tożsamości z małą ojczyzną.

Klasy VIII:

1. Przestrzeganie realizacji obowiązku szkolnego. Konsekwencje za brak realizacji obowiązku szkolnego.
2. Przestrzeganie norm i przypomnienie konsekwencji wynikających z ich nieprzestrzegania.
3. Zapoznanie uczniów z zasadami higieny osobistej i sposobami zdrowego odżywiania się.
4. Zachęcanie do czynnego wypoczynku (wycieczki połączone z aktywnością sportową.)
5. Nauczenie rozpoznawania i przestrzeganie przed samowolnym spożywaniem substancji szkodliwych.
6. Zachęcanie do uczestnictwa w zajęciach pozalekcyjnych np. sportowych
7. Zapoznanie z rolą sportu, wypoczynku i rozwijania zainteresowań.
8. Uświadomienie uczniom, na czym polega ryzyko uzależnienia.
9. Zapoznanie z negatywnym wpływem substancji odurzających na organizm człowieka.
10. Uświadomienie uczniom konsekwencji prawnych wynikających ze stosowania używek.
11. Wdrażanie do racjonalnego wykorzystania czasu wolnego.
12. Uświadomienie uczniom sensu planowania swojej przyszłości.
13. Uświadomienie uczniom kruchości i przemijania życia.
14. Kształcenie umiejętności krytycznego przyjmowania reklam, słów piosenek, filmów i informacji przekazywanych przez media.
15. Przypomnienie uczniom o konsekwencjach dla ofiar i sprawców cyberprzemocy.
16. Przestrzeganie szacunku wobec siebie, innych uczniów, nauczycieli i pracowników szkoły.
17. Tolerancja wobec innych.

Zadania profilaktyczne programu to:

- zapoznanie z normami zachowania obowiązującymi w szkole,
- znajomość zasad ruchu drogowego – bezpieczeństwo w drodze do szkoły,
- promowanie zdrowego stylu życia,
- kształtowanie nawyków prozdrowotnych,
- rozpoznawanie sytuacji i zachowań ryzykownych, w tym korzystanie ze środków psychoaktywnych (lekarstw bez wskazań lekarskich, papierosów, alkoholu i narkotyków),
- eliminowanie z życia szkolnego agresji i przemocy rówieśniczej,
- niebezpieczeństwa związane z nadużywaniem komputera, Internetu, telefonów komórkowych i telewizji,
- wzmacnianie poczucia własnej wartości uczniów, podkreślanie pozytywnych doświadczeń życiowych, pomagających młodym ludziom ukształtować pozytywną tożsamość,
- uczenie sposobów wyrażania własnych emocji i radzenia sobie ze stresem
- uczenie dbałości o zdrowie psychiczne oraz wzmacnianie poczucia oparcia w najbliższym środowisku (rodzina, nauczyciele, specjaliści) w sytuacjach trudnych.

ROZDZIAŁ VIII

PROCEDURY POSTĘPOWANIA NAUCZYCIELI I METODY WSPÓŁPRACY SZKÓŁ Z POLICJĄ W SYTUACJACH ZAGROŻENIA DZIECI ORAZ MŁODZIEŻY PRZESTĘPCZOŚCIĄ I DEMORALIZACJĄ, W SZCZEGÓLNOŚCI NARKOMANIĄ, ALKOHOLIZMEM I PROSTYTUCJĄ

WSTĘP

Wśród różnorodnych przejawów demoralizacji za najbardziej niepokojące i zagrażające zdrowiu dzieci i młodzieży uznaje się narkomanię, alkoholizm i prostytucję. Są to zjawiska, wobec których żaden dorosły nie powinien pozostawać obojętny, zwłaszcza, że zachowania ryzykowne dzieci i młodzieży najczęściej ze sobą współwystępują. Picie alkoholu
czy odurzanie się narkotykami współwystępuje z zachowaniami agresywnymi, przestępczymi, wczesną inicjacją seksualną. Wszystkie te czynniki mogą być przyczyną nawiązywania kontaktów z grupami przestępczymi, a w dalszej kolejności popełniania przestępstw.

Szczególny obowiązek reagowania na niepokojące sygnały zachowania uczniów spoczywa na nauczycielach. Szkoła, z racji powszechnego charakteru i funkcji jest terenem na którym w różnym stopniu i w różnej postaci, ujawniają się niemal wszystkie nurtujące młodzież problemy. Szkoła zobowiązana jest do wczesnego rozpoznawania niedostosowania społecznego i podejmowania stosownych oddziaływań profilaktycznych, wychowawczych, a wobec uczniów niedostosowanych - działań resocjalizujących.

Jednakże wiele wysiłków mających na celu eliminowanie przyczyn i przejawów zaburzeń okazuje się mało trafnych i nieskutecznych. Na terenie szkoły dochodzi do zdarzeń, które bezpośrednio zagrażają bezpieczeństwu i zdrowiu (czasem nawet życiu) uczniów. Nauczyciel częstokroć czuje się osamotniony i bezradny w sytuacji kiedy ma do czynienia
z zachowaniem w żadnym stopniu nie mieszczącym się w regulaminie szkoły, a nierzadko będącym czynem karalnym lub przestępstwem.

Właściwa, adekwatna do sytuacji reakcja wychowawcy, pedagoga, dyrektora oraz powiadomienie w razie potrzeby stosownych instytucji mogą w istotnym stopniu zwiększyć skuteczność oddziaływań. Bardzo ważne jest umiejętne, w pełni profesjonalne

przeprowadzenie interwencji z zachowaniem wszelkich praw zarówno dzieci uczestniczących w zdarzeniu, jak i ich rodziców.

W zależności od okoliczności zdarzeń, kategorii popełnionego czynu oraz wieku sprawców – postępowanie wobec ucznia będzie różne.

Procedury postępowania nauczycieli w sytuacjach zagrożenia dzieci i młodzieży demoralizacją

Podstawowym aktem prawnym regulującym zasady postępowania policji z nieletnimi sprawcami czynów karalnych jest ustawa z dnia 26 października 1982 r. o postępowaniu w sprawach nieletnich.

Policja zgodnie z art. 37 ustawy, w wypadkach nie cierpiących zwłoki zbiera i utrwala dowody czynów karalnych, w razie potrzeby dokonuje ujęcia nieletniego, a także wykonuje czynności zlecone przez sędziego rodzinnego.

Dokumentem wewnętrznym uściślającym te zasady jest Zarządzenie nr 590 Komendanta Głównego Policji z dnia 24 października 2003 r. w sprawie metod i form wykonywania zadań przez policjantów w zakresie przeciwdziałania demoralizacji i przestępczości nieletnich

Do podejmowania działań interwencyjnych w sytuacjach kryzysowych w szkole zobowiązuje *Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 31 stycznia 2003 r.* w sprawie szczegółowych form działalności wychowawczej i zapobiegawczej wśród dzieci
i młodzieży zagrożonych uzależnieniem. W myśl tego dokumentu *szkoły i placówki podejmują działania interwencyjne polegające na powiadomieniu rodziców i policji w sytuacjach kryzysowych, w szczególności, gdy dzieci i młodzież używają, posiadają lub rozprowadzają środki odurzające.*

W rozporządzeniu §10 zobowiązuje szkoły i placówki do opracowania, strategii działań wychowawczych i zapobiegawczych oraz interwencyjnych, wobec dzieci i młodzieży zagrożonej uzależnieniem.

Działania interwencyjne.

I. W przypadku uzyskania informacji, że uczeń, który nie ukończył 18 lat, używa alkoholu lub innych środków w celu wprowadzenia się w stan odurzenia, uprawia nierząd, bądź przejawia inne zachowania świadczące o demoralizacji,[1] nauczyciel powinien podjąć następujące kroki:

1. Przekazać uzyskaną informację wychowawcy klasy.
2. Wychowawca informuje o fakcie pedagoga/psychologa szkolnego i dyrektora szkoły.
3. Wychowawca wzywa do szkoły rodziców (prawnych opiekunów) ucznia i przekazuje im uzyskaną informację. Przeprowadza rozmowę z rodzicami oraz z uczniem, w ich obecności. W przypadku potwierdzenia informacji, zobowiązuje ucznia do zaniechania negatywnego postępowania, rodziców zaś bezwzględnie do szczególnego nadzoru nad dzieckiem. W toku interwencji profilaktycznej może zaproponować rodzicom skierowanie dziecka do specjalistycznej placówki i udział dziecka w programie terapeutycznym.
4. Jeżeli rodzice odmawiają współpracy lub nie stawiają się do szkoły, a nadal z wiarygodnych źródeł napływają informacje o przejawach demoralizacji ich dziecka, szkoła pisemnie powiadamia o zaistniałej sytuacji sąd rodzinny lub policję *(specjalistę ds. nieletnich*).
5. Podobnie, szkoła powiadamia sąd lub policję, jeżeli wykorzysta wszystkie dostępne jej środki oddziaływań wychowawczych, *(rozmowa z rodzicami, ostrzeżenie ucznia, spotkania z pedagogiem, psychologiem, itp.),* a ich zastosowanie nie przynosi oczekiwanych rezultatów. Dalszy tok postępowania leży w kompetencji tych instytucji.
6. Jeżeli zachowania świadczące o demoralizacji przejawia uczeń, który ukończył 18 lat, a nie jest to udział w działalności grup przestępczych czy popełnienie przestępstwa, to postępowanie nauczyciela powinno być określone przez wewnętrzny regulamin szkoły.
7. W przypadku uzyskania informacji o popełnieniu przez ucznia, który ukończył 17 lat, przestępstwa ściganego z urzędu lub jego udziału w działalności grup przestępczych, zgodnie

   z art. 304 § 2 kodeksu postępowania karnego, szkoła jako instytucja jest obowiązana niezwłocznie zawiadomić o tym prokuratora lub policji.

[1] Naruszanie zasad współżycia społecznego, popełnienie czynu zabronionego, systematyczne uchylanie się od obowiązku szkolnego lub obowiązku nauki, włóczęgostwo, udział w działalności grup przestępczych – art.4 §1 ustawy o postępowaniu w sprawach nieletnich.

II. W przypadku, gdy nauczyciel podejrzewa, że na terenie szkoły znajduje się uczeń będący pod wpływem alkoholu lub narkotyków powinien podjąć następujące kroki:

1. Powiadamia o swoich przypuszczeniach wychowawcę klasy.
2. Odizolowuje ucznia od reszty klasy, ale ze względów bezpieczeństwa nie pozostawia go samego; stwarza warunki, w których nie będzie zagrożone jego życie ani zdrowie.
3. Wzywa lekarza w celu stwierdzenia stanu trzeźwości lub odurzenia, ewentualnie udzielenia pomocy medycznej.
4. Zawiadamia o tym fakcie dyrektora szkoły oraz rodziców/opiekunów, których zobowiązuje do niezwłocznego odebrania ucznia ze szkoły. Gdy rodzice/opiekunowie odmówią odebrania dziecka, o pozostaniu ucznia w szkole, czy przewiezieniu do placówki służby zdrowia, albo przekazaniu go do dyspozycji funkcjonariuszom policji - decyduje lekarz, po ustaleniu aktualnego stanu zdrowia ucznia i w porozumieniu z dyrektorem szkoły/placówki.
5. Szkoła zawiadamia najbliższą jednostkę policji, gdy rodzice ucznia będącego pod wpływem alkoholu - odmawiają przyjścia do szkoły, a jest on agresywny, bądź swoim zachowaniem daje powód do zgorszenia albo zagraża życiu lub zdrowiu innych osób. W przypadku stwierdzenia stanu nietrzeźwości,[2] policja ma możliwość przewiezienia ucznia do izby wytrzeźwień, albo do policyjnych pomieszczeń dla osób zatrzymanych - na czas niezbędny do wytrzeźwienia (maksymalnie do 24 godzin). O fakcie umieszczenia zawiadamia się rodziców/opiekunów oraz sąd rodzinny jeśli uczeń nie ukończył 18 lat.
6. Jeżeli powtarzają się przypadki, w których uczeń (przed ukończeniem 18 lat) znajduje się pod wpływem alkoholu lub narkotyków na terenie szkoły, to szkoła ma obowiązek powiadomienia o tym policji (*specjalisty ds. nieletnich*) lub sądu rodzinnego.
7. Spożywanie alkoholu na terenie szkoły przez ucznia, który ukończył 17 lat, stanowi wykroczenie z art. 43^1 ust. 1 Ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi. Należy o tym fakcie powiadomić policję. Dalszy tok postępowania leży w kompetencji tej instytucji.

III. W przypadku, gdy nauczyciel znajduje na terenie szkoły substancję przypominającą wyglądem narkotyk powinien podjąć następujące kroki:

1. Nauczyciel zachowując środki ostrożności zabezpiecza substancję przed dostępem do niej osób niepowołanych oraz ewentualnym jej zniszczeniem do czasu przyjazdu policji, próbuje

[2] Stężenie we krwi powyżej 0,5 ‰ alkoholu lub w wydychanym powietrzu powyżej 0,25 mg alkoholu w 1 dm^3.

(o ile to jest możliwe w zakresie działań pedagogicznych) ustalić, do kogo znaleziona substancja należy.

2. Powiadamia o zaistniałym zdarzeniu dyrektora szkoły i wzywa policję.
3. Po przyjeździe policji niezwłocznie przekazuje zabezpieczoną substancję i przekazuje informacje dotyczące szczegółów zdarzenia.

IV. W przypadku, gdy nauczyciel podejrzewa, że uczeń posiada przy sobie substancję przypominającą narkotyk, powinien podjąć następujące kroki:

1. Nauczyciel w obecności innej osoby (wychowawca, pedagog, dyrektor, itp.) ma prawo żądać, aby uczeń przekazał mu tę substancję, pokazał zawartość torby szkolnej oraz kieszeni (we własnej odzieży), ewentualnie innych przedmiotów budzących podejrzenie co do ich związku z poszukiwaną substancją. Nauczyciel nie ma prawa samodzielnie wykonać czynności przeszukania odzieży ani teczki ucznia - jest to czynność zastrzeżona wyłącznie dla policji.
2. O swoich spostrzeżeniach powiadamia dyrektora szkoły oraz rodziców/opiekunów ucznia i wzywa ich do natychmiastowego stawiennictwa.
3. W przypadku, gdy uczeń, mimo wezwania, odmawia przekazania nauczycielowi substancji
   i pokazania zawartości teczki, szkoła wzywa policję, która przeszukuje odzież i przedmioty należące do ucznia oraz zabezpiecza znalezioną substancję i zabiera ją do ekspertyzy.
4. Jeżeli uczeń wyda substancję dobrowolnie, nauczyciel, po odpowiednim zabezpieczeniu, zobowiązany jest bezzwłocznie przekazać ją do jednostki policji. Wcześniej próbuje ustalić, w jaki sposób i od kogo, uczeń nabył substancję. Całe zdarzenie nauczyciel dokumentuje, sporządzając możliwie dokładną notatkę z ustaleń wraz ze swoimi spostrzeżeniami.

UWAGA:

Zgodnie z przepisami ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii - w Polsce karalne jest:

- posiadanie każdej ilości środków odurzających lub substancji psychotropowych;
- wprowadzanie do obrotu środków odurzających;
- udzielanie innej osobie, ułatwianie lub umożliwianie ich użycia oraz nakłanianie do użycia;
- wytwarzanie i przetwarzanie środków odurzających.

Każde z wymienionych zachowań jest czynem karalnym w rozumieniu przepisów ustawy o postępowaniu w sprawach nieletnich, jeśli sprawcą jest uczeń, który ukończył 13 lat, a nie ukończył 17 lat.

Z przestępstwem mamy do czynienia jeżeli któryś z wymienionych czynów popełni uczeń, po ukończeniu 17 lat. W takiej sytuacji mają zastosowanie przepisy ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. - Kodeks postępowania karnego.

Jeżeli przestępstwo ma miejsce na terenie szkoły, należy wezwać policję.

W każdym przypadku popełnienia czynu karalnego przez ucznia, który nie ukończył 17 lat należy zawiadomić policję lub sąd rodzinny, a w przypadku popełnienia przestępstwa przez ucznia, który ukończył 17 rok życia prokuratora lub policję (art. 4 Upn i art. 304 Kpk).

V. Postępowanie wobec ucznia – sprawcy czynu karalnego lub przestępstwa:

- niezwłoczne powiadomienie dyrektora szkoły,
- ustalenie okoliczności czynu i ewentualnych świadków zdarzenia,
- przekazanie sprawcy (o ile jest znany i przebywa na terenie szkoły) dyrektorowi szkoły, lub pedagogowi szkolnemu pod opiekę,
- powiadomienie rodziców ucznia-sprawcy,
- niezwłoczne powiadomienie policji w przypadku gdy sprawa jest poważna (rozbój, uszkodzenie ciała, itp.), lub sprawca nie jest uczniem szkoły i jego tożsamość nie jest nikomu znana,
- zabezpieczenie ewentualnych dowodów przestępstwa, lub przedmiotów pochodzących z przestępstwa i przekazanie ich policji (np. sprawca rozboju na terenie szkoły używa noża i uciekając porzuca go lub porzuca jakiś przedmiot pochodzący z kradzieży).

VI. Postępowanie nauczyciela wobec ucznia, który stał się ofiarą czynu karalnego

- udzielenia pierwszej pomocy (przedmedycznej), bądź zapewnienia jej udzielenia poprzez wezwanie lekarza, w przypadku kiedy ofiara doznała obrażeń,
- niezwłoczne powiadomienie dyrektora szkoły,
- powiadomienie rodziców ucznia,
- niezwłoczne wezwanie policji w przypadku, kiedy istnieje konieczność profesjonalnego zabezpieczenia śladów przestępstwa, ustalenia okoliczności i ewentualnych świadków zdarzenia.

W przypadku znalezienia na terenie szkoły broni, materiałów wybuchowych, innych niebezpiecznych substancji lub przedmiotów, należy zapewnić bezpieczeństwo

przebywającym na terenie szkoły osobom, uniemożliwić dostęp osób postronnych do tych przedmiotów i wezwać policję - tel. 997 lub 112.

Metody współpracy szkoły z policją

W ramach długofalowej pracy profilaktyczno – wychowawczej szkoła i policja utrzymują stałą, bieżącą współpracę w zakresie profilaktyki zagrożeń.

Koordynatorami współpracy powinni być: pedagog/psycholog szkolny oraz specjalista ds. nieletnich i patologii właściwej jednostki policji.

Do współpracy ze szkołą zobowiązany jest także dzielnicowy, w rejonie którego znajduje się szkoła/placówka.

Pracownicy szkoły wyznaczeni do współpracy z policją, specjaliści ds. nieletnich i patologii oraz dzielnicowi powinni wspólnie ustalić wzajemnie zasady kontaktu, by móc na bieżąco wymieniać informacje i rozwiązywać problemy związane z bezpieczeństwem i dobrem uczniów.

W ramach współpracy policji ze szkołą organizuje się:

- spotkania pedagogów szkolnych, nauczycieli, dyrektorów szkół z zaproszonymi specjalistami ds. nieletnich i patologii, podejmujące tematykę zagrożeń przestępczością oraz demoralizacją dzieci i młodzieży w środowisku lokalnym,
- spotkania tematyczne młodzieży szkolnej z udziałem policjantów m.in. na temat odpowiedzialności nieletnich za popełniane czyny karalne, prawnych aspektów narkomanii, wychowania w trzeźwości itp. oraz z młodszymi uczniami, na temat zasad bezpieczeństwa, zachowań ryzykownych oraz sposobów unikania zagrożeń,
- informowanie policji o zdarzeniach na terenie szkoły wypełniających znamiona przestępstwa, stanowiących zagrożenie dla życia i zdrowia uczniów oraz przejawach demoralizacji dzieci i młodzieży,
- udzielanie przez policję pomocy szkole w rozwiązywaniu trudnych, mogących mieć podłoże przestępcze problemów, które zaistniały na terenie szkoły,
- wspólny – szkoły i policji - udział w lokalnych programach profilaktycznych związanych z zapewnieniem bezpieczeństwa uczniom oraz zapobieganiem demoralizacji i przestępczości nieletnich.

UWAGA:

Policja powinna być wzywana do szkoły w sytuacjach, o których mowa w „Procedurach (...)" albo, gdy wyczerpane zostaną środki możliwe do zastosowania przez szkołę w określonej sytuacji, w których obecność policji jest konieczna.

Każda, dotycząca uczniów wizyta policjanta w szkole, powinna być wcześniej zasygnalizowana dyrektorowi, lub uzgodniona z innym pracownikiem szkoły.

Podstawy prawne stosowanych procedur:

1) Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o postępowaniu w sprawach nieletnich /tekst jednolity Dz. U. z 2002 r. Nr 11 poz.109, z późn. zm./ oraz przepisy wykonawcze w związku z ustawą.
2) Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi /Dz. U. Nr 35, poz.230 z późn. zm./.
3) Ustawa z dnia 24 kwietnia 1997 r. o przeciwdziałaniu narkomanii /Dz.U. z 2003 r. Nr 24, poz. 198/.
4) Ustawa z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji /Dz. U. Nr 30 poz. 179 z późn. zm./.
5) Zarządzenie Nr 590 Komendanta Głównego Policji z dnia 24 października 2003 r. w sprawie metod i form wykonywania zadań przez policjantów w zakresie przeciwdziałania demoralizacji i przestępczości nieletnich.
6) Ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty /Dz.U. z 1996 r. Nr 67 poz. 329, z późn. zm./.
7) Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 31 stycznia 2003 r. w sprawie szczegółowych form działalności wychowawczej i zapobiegawczej wśród dzieci i młodzieży zagrożonych uzależnieniem /Dz.U. Nr 26 poz.226/.

Rozdział IX

CEREMONIAŁ I TRADYCJE SZKOŁY /STAŁE UROCZYSTOŚCI O CHARAKTERZE WYCHOWAWCZYM I KULTURALNYM

UROCZYSTOŚĆ	ZADANIE WYCHOWAWCZE	TERMIN
Inauguracja roku szkolnego	• powitanie przez dyrekcję szkoły • spotkania wychowawców z klasami	01 IX
Składanie kwiatów przy obelisku Szarych Szeregów na cmentarzu Św. Józefa w Skierniewicach	• kształtowanie postawy opiekuńczej • budzenie szacunku dla ludzi starszych, pamięci o zmarłych	27 IX
Ślubowanie pierwszoklasistów	• budowanie więzi wewnątrz szkolnej • przyjęcie nowych uczniów w poczet społeczności szkolnej • pasowanie na czytelnika • umacnianie poczucia bezpieczeństwa	Połowa X
Dzień Edukacji Narodowej	• umacnianie więzi między członkami społeczności szkolnej • pokazanie różnych form podziękowania za trud nauki i wychowania wobec wszystkich pracowników gimnazjum • ukazanie roli i znaczenia nauki w życiu każdego człowieka • spotkanie integracyjne pracowników szkoły	14 X
Listopadowa zaduma nad dniem Wszystkich Świętych	• kształtowanie postawy opiekuńczej • budzenie szacunku dla ludzi starszych, pamięci o zmarłych krewnych, o grobach zaniedbanych i zapomnianych	01 XI
Święto Niepodległości	• ukazywanie trudnej drogi Polaków do	

	odzyskania niepodległości, wolności • budzenie uczuć patriotycznych, poczucia dumy narodowej • wzbudzenie chęci uczestnictwa w uroczystościach miejskich	11 XI
Międzynarodowy Dzień Tolerancji	• kształtowanie postaw tolerancji • kształtowanie postawy chętnej do pomocy osobom niepełnosprawnym • uwrażliwienie na potrzeby innych ludzi niezależnie od płci, rasy, pochodzenia, wiary i poglądów.	16 IX
Andrzejki, Mikołajki	• rozwijanie umiejętności organizowania imprez, planowania ich przebiegu • integracja klasy • ukazanie różnych możliwości zabawy i rozrywki	29 XI- 6 XII
1 XII – Dzień walki z AIDS	• zapobieganie szerzeniu się choroby AIDS • kształtowanie właściwego stosunku do osób uzależnionych i chorych na AIDS	1 XII
Tradycje rodzinne i świąteczne – Święta Bożego Narodzenia	• szacunek dla tradycji i kultywowanie obrzędów typowo polskich • umacnianie więzi z kolegami oraz pracownikami szkoły • rozwój samodzielności i budzenie inicjatywy w trakcie przygotowań do spotkania	II połowa XII
Dzień Świętego Walentego	• rozwijanie umiejętności nawiązywania kontaktów z innymi ludźmi • kształtowanie postaw opiekuńczych	14 II

Powitanie Wiosny – tradycje ludowe	• budzenie wrażliwości na piękno przyrody • obserwowanie tradycji topienia Marzanny • prezentacja talentów uczniów klas I i III • prezentacja projektów uczniów klas II • integracja klasy	21 III
Tradycje Świąteczne – Wielkanoc	• przypomnienie tradycji związanych ze Świętami Wielkanocnymi	III / IV
22. IV Międzynarodowy Dzień Ziemi	• zapobieganie powstawaniu niekorzystnych zmian w środowisku • wskazywanie na dodatnie i ujemne skutki rozwoju przemysłu i rolnictwa • wskazywanie wzajemnych zależności między człowiekiem a środowiskiem	22 IV
Święto Konstytucji 3 Maja	• kształtowanie poczucia więzi z tradycją narodową • uświadomienie istoty demokracji i jej roli w rozwoju świadomości narodowej • zapoznanie z obowiązkami i prawami członków społeczeństwa obywatelskiego	3 V
Dzień Dziecka i Dzień Sportu Szkolnego	• przypomnienie treści Karty Praw Dziecka ONZ • poznanie instytucji pomocy dzieciom • uczestniczenie w imprezach sportowych i zabawach	1 VI
Uroczyste zakończenie roku szkolnego	• pożegnanie absolwentów • podsumowanie wyników nauczania i zachowania • wręczenie świadectw uczniom wyróżnionym • uhonorowanie rodziców • wręczenie nagród, dyplomów, listów gratulacyjnych i pochwalnych	VI

Rozdział X

REALIZACJA PROGRAMU:

W działania określone w programie wychowawczo - profilaktycznym będzie zaangażowana cała społeczność szkolna:

- dyrekcja szkoły,
- pedagog szkolny,
- zespoły wychowawcze,
- uczniowie i samorząd uczniowski z opiekunem,
- nauczyciele,
- rodzice i opiekunowie,
- szkolna opieka medyczna,
- administracja i personel obsługi.

Dyrektor szkoły

Zadanie 1. - Posiada podstawową wiedzę z zakresu wychowania i profilaktyki.

Działania: uczestniczy w szkoleniach - zgodnie z kalendarzem szkoleń.

Zadanie 2. - Premiuje doskonalących się nauczycieli.

Działania:

- diagnozuje kompetencje nauczycieli w zakresie wychowania i profilaktyki,
- uwzględnia wyniki diagnozy przy przyznawaniu nagród i dodatków motywacyjnych - zgodnie z terminem przyznawania,
- uwzględnia kompetencje nauczycieli przy dokonywaniu oceny pracy - zgodnie z harmonogramem nadzoru,
- ustala zakres preferowanych szkoleń, przyjmując jako główne kryterium przydatność w realizacji celów wychowawczo –profilaktycznych

Zadanie 3. - Koordynuje działania wychowawczo - profilaktyczne szkoły.

Działania:

- kontroluje plany pracy wychowawczo - profilaktycznej pod kątem uwzględnienia zagadnień wychowania i profilaktyki - wrzesień każdego roku szkolnego
- uwzględnia problematykę wychowania i profilaktyki w planowaniu doskonalenia rady pedagogicznej - wrzesień każdego roku,

- współpracuje z organem prowadzącym i nadzorującym szkołę w zakresie realizacji programu wychowawczo - profilaktycznego - zgodnie z określonymi terminami,
- kontroluje wykonywanie zadań wychowawczo - profilaktycznych przez nauczycieli - zgodnie z harmonogramem.
- zapewnia szkolenie z wiedzy dotyczącej wychowania i profilaktyki dla administracji i obsługi szkoły - w pierwszym roku wdrażania programu.

Zadanie 4. - Współpracuje ze środowiskiem lokalnym.

Działania:

- diagnozuje oczekiwania rodziców dotyczące działalności szkoły w zakresie wychowania i profilaktyki - wrzesień/październik każdego roku szkolnego,
- ustala formy współpracy z rodzicami - październik, po dokonaniu diagnozy,
- występuje z propozycjami działań wychowawczo - profilaktycznych w środowisku lokalnym - do końca października każdego roku szkolnego.

Zadanie 5. Stwarza warunki do przestrzegania w szkole „Wytycznych MEiN, MZ i GIS" obowiązujących w okresie pandemii, zapewnia równowagę pomiędzy wymaganiami reżimu sanitarnego a działaniami chroniącymi zdrowie psychiczne uczniów *(patrz: Raport Instytutu Profilaktyki Zintegrowanej „Jak wspierać uczniów po roku epidemii? Wyzwania i rekomendacje dla wychowania, profilaktyki i zdrowia psychicznego").*

Zadanie 6. Czuwa nad intensyfikowaniem współpracy nauczycieli i wychowawców z pedagogiem, psychologiem szkolnym oraz pracownikami poradni psychologiczno-pedagogicznych w celu szybkiego i skutecznego reagowania na zaobserwowane problemy uczniów.

Zadanie 7. Dokonuje analizy obciążeń nauczycieli, wychowawców i pedagogów czynnościami formalnymi (np. prowadzeniem dokumentacji uzupełniającej, sprawozdań, itp.), w miarę możliwości redukuje ich ilość, analizuje dotychczasowe procedury i regulaminy, aby odciążyć kadrę na rzecz tworzenia warunków do nawiązywania indywidualnych relacji z uczniami i klasami *(patrz: Raport Instytutu Profilaktyki Zintegrowanej „Jak wspierać uczniów po roku epidemii? Wyzwania i rekomendacje dla wychowania, profilaktyki i zdrowia psychicznego"),*

Zadanie 8. Czuwa nad wykorzystaniem lekcji wychowawczych do budowania systemu wsparcia psychicznego uczniów – *wg Raportu Instytutu Profilaktyki Zintegrowanej „Jak wspierać uczniów po roku epidemii? Wyzwania i rekomendacje dla wychowania, profilaktyki i zdrowia psychicznego." Rekomendowane są „zwykłe rozmowy, zainteresowanie przeżyciami uczniów, proste zabawy integracyjne, wstępne rozpoznanie dotyczące liczby uczniów o bardzo złej kondycji psychicznej".*

Pedagog szkolny

Zadanie 1. Diagnozuje stan i potrzeby środowiska.

Działania:

- monitoruje zachowania uczniów
- rozpoznaje potrzeby nauczycieli i rodziców
- koordynuje działania w zakresie wychowania i profilaktyki

Zadanie 2. Współpracuje z lokalnymi instytucjami w celu zapewnienia uczniom wszechstronnej pomocy i opieki.

Działania:

- kieruje uczniów do specjalistów - według potrzeb,
- zapewnia opiekę socjalną - w miarę posiadanych środków,
- analizuje przyczyny nieobecności uczniów - na bieżąco,
- czuwa nad przestrzeganiem Konwencji Praw Dziecka – ustawicznie,
- podejmuje współpracę ze specjalistami z ośrodków szkolno-terapeutycznych.

Zadanie 3. Współpracuje z dyrektorem szkoły w zakresie działań wychowawczo - profilaktycznych.

Działania:

- zbiera i analizuje oczekiwania od wychowawców w zakresie działań wychowawczo – profilaktycznych, udziela wsparcia wychowawcom w zakresie pracy z dzieckiem nieśmiałym, agresywnym, z zaniżoną samooceną, zahamowanym emocjonalnie, nadpobudliwym, niedostosowanym społecznie - według potrzeb,
- gromadzi i udostępnia publikacje z zakresu profilaktyki - na bieżąco,
- włącza się do prowadzenia zajęć profilaktyczno-wychowawczych z uczniami - według potrzeb.

Zadanie 4. Interweniuje w sytuacjach kryzysowych.

Działania:

- podejmuje działania zgodnie z opracowaną procedurą.

Zadanie 5. Wspiera nauczycieli, wychowawców, innych psychologów czy pedagogów, którym trudno jest wspierać uczniów w związku z tym, że sami przeżywają stan silnego przygnębienia epidemią, przemęczenia lub przechodzą inny kryzys psychiczny

(patrz: Raport Instytutu Profilaktyki Zintegrowanej „Jak wspierać uczniów po roku epidemii? Wyzwania i rekomendacje dla wychowania, profilaktyki i zdrowia psychicznego”).

Nauczyciele

Zadanie 1. Edukują uczniów w zakresie wychowania i profilaktyki i kształcą umiejętności społeczne.

Działania:

- zdobywają i pogłębiają wiedzę z zakresu wychowania i profilaktyki - na bieżąco,
- konstruują plany pracy wychowawczo -profilaktycznej - do końca września każdego roku szkolnego,
- prowadzą zajęcia na podstawie przygotowanego planu - zgodnie z terminami uwzględnionymi w planie.

Zadanie 2. Zagospodarowują czas wolny uczniów.

Działania:

- organizują wycieczki, imprezy szkolne, klasowe, konkursy, prowadzą kółka, tworzą i kultywują zwyczaje i obyczaje szkolne, - zgodnie z kalendarium imprez.

Zadanie 3. Dostarczają wzorów konstruktywnego stylu życia.

Działania:

- poprzez swoje postępowanie - w każdym kontakcie z uczniem w ciągu roku.

Zadanie 4. Pozyskują rodziców do realizacji zadań z zakresu wychowania i profilaktyki.

Działania:

- ustalają oczekiwania rodziców co do działań wychowawczo - profilaktycznych - wrzesień/ październik każdego roku,

- mobilizują rodziców do aktywnego udziału w życiu szkoły i klasy - na zebraniach rodziców i w trakcie rozmów indywidualnych,
- inspirują do lektury wartościowych pozycji traktujących o problemach uzależnień - według potrzeb,
- zachęcają rodziców do prowadzenia profilaktyki domowej - na bieżąco,
- organizują spotkania ze specjalistami we współpracy z pedagogiem - na życzenie rodziców,
- wymienia informacje o ewentualnych niepokojących sygnałach - na bieżąco.

Zadanie 5. Organizują spotkania środowiskowe z dziećmi z innych placówek.

Działania:

- planują imprezy środowiskowe - wrzesień/ październik każdego roku,
- organizują i biorą udział we wspólnych imprezach okolicznościowych - według planu.

Zadanie 6. Dostosowuje wymagania związane z realizacją podstawy programowej do zmniejszonej efektywności kształcenia wynikającej z osłabionej kondycji psychicznej uczniów oraz niższej efektywności zdalnego nauczania *(patrz: Raport Instytutu Profilaktyki Zintegrowanej „Jak wspierać uczniów po roku epidemii? Wyzwania i rekomendacje dla wychowania, profilaktyki i zdrowia psychicznego”).*

Zadanie 7. Dokonuje wyboru programów profilaktycznych wspierających uczniów psychicznie i uczących umiejętności radzenia sobie z wyzwaniami czasu epidemii oraz adaptacji do zmieniających się warunków nauki.

Zadanie 8. Przestrzegają obowiązujących w szkole procedur postępowania w sytuacjach zagrożenia młodzieży demoralizacją i przestępczością, a także depresją i innymi negatywnymi skutkami epidemii COVID-19.

Zadanie 9. Przestrzegają reguł sanitarnych określonych w Wytycznych MEiN, MZ, GIS, obowiązujących w szkole w okresie epidemii COVID-19.

Zadanie 10. Udzielają uczniom pomocy w przezwyciężaniu niepowodzeń szkolnych, skutków długotrwałej izolacji społecznej, ograniczeń i nieprzewidywalnych zmian związanych z epidemią COVID-19.

Rodzice

Zadanie 1. Współpracują ze szkołą.

Działania:

- uczestniczą w zebraniach rodziców - według harmonogramu zebrań,
- biorą udział w pracach na rzecz klasy (imprezy klasowe, wycieczki i podobne) - według planu pracy wychowawczo - profilaktycznej

Zadanie 2. Prowadzą profilaktykę domową.

Działania:

- określają i konsekwentnie przestrzegają jasnych reguł i zasad postępowania,
- dostarczają wiedzy na temat środków uzależniających z uwzględnieniem wieku dziecka,
- dostosowują metody wychowawcze do wieku i możliwości percepcyjnych dziecka - w całym procesie wychowania.

Zadanie 3. Są wzorem i modelują styl życia.

Działania:

- unikają ryzykownych zachowań - w całym procesie wychowawczym.

Samorząd uczniowski

Zadanie 1. Aktywizuje społeczność uczniowską do działań na rzecz szkoły i własnego rozwoju.

Działania:

- zbiera propozycje działań wynikających z potrzeb uczniów - wrzesień każdego roku szkolnego,
- określa zadania do realizacji - wrzesień każdego roku szkolnego,
- wspólnie z innymi członkami społeczności uczniowskiej realizuje poszczególne zamierzenia - od października.

Zadanie 2. Włącza się do wszystkich działań wychowawczo - profilaktycznych prowadzonych na terenie szkoły.

Działania:

- modeluje zachowania poprzez promowanie zdrowego stylu życia - cały rok,
- przyczynia się do nawiązywania pozytywnych relacji między kolegami –cały rok.

Pielęgniarka

Zadanie 1. Podnosi wiedzę i własne kwalifikacje w zakresie profilaktyki.

Działania:

- bierze udział w kursach doskonalących - według oferty,
- zapoznaje się z najnowszymi publikacjami na temat środków uzależniających - na bieżąco.

Zadanie 2. Upowszechnia wśród uczniów, rodziców i nauczycieli wiedzę na temat zdrowego stylu życia.

Działania:

- przeprowadza pogadanki na zajęciach z wychowawcą - według harmonogramu,
- udostępnia materiały dotyczące promowania zdrowego stylu życia i unikania zachowań ryzykownych - zgodnie z potrzebami,
- współuczestniczy w organizacji konkursów tematycznych - według harmonogramu.

Zadanie 3. Diagnozuje stan zdrowia uczniów.

Działania:

- zdaje okresowe sprawozdanie o stanie zdrowia i higieny uczniów - dwa razy w roku szkolnym,
- udziela porad rodzicom - według potrzeb.

Zadanie 4. Udziela indywidualnej pomocy i porad uczniom.

Działania:

- pomaga w sytuacjach kryzysowych - według potrzeb.

Administracja i personel

Zadanie 1. Posiada podstawową wiedzę do prawidłowego podejmowania kontaktów międzyludzkich.

Działania:

- bierze udział w szkoleniach np.: „Jak nawiązywać dobre kontakty z innymi”,

"Jak postępować w sytuacjach konfliktowych"

"Symptomy świadczące o byciu pod wpływem środków uzależniających"

Zadanie 2. Reaguje w sytuacjach zagrożenia.

Działania:

- rozpoznaje sytuację zagrożenia i odpowiednio na nią reaguje - na bieżąco.

Zadanie 3. Nawiązuje właściwe relacje z całą społecznością szkolną.

Działania:

- postępuje zgodnie z przyjętymi normami kulturalnego zachowania – cały czas,
- podtrzymuje pozytywne relacje z uczniami, rodzicami i nauczycielami - cały czas.

Rozdział XI

EWALUACJA DZIAŁAŃ WYCHOWAWCZYCH I PROFILAKTYCZNYCH ZAWARTYCH W PROGRAMIE WYCHOWAWCZO- PROFIALKTYCZNYM

MONITORING I EWALUACJA

Wdrażanie Programu Wychowawczo – Profilaktycznego oceniane będzie bieżąco i okresowo.

Informacje bieżące w formie zapytań, uwag, propozycji i ankiet skierowanych do rodziców, uczniów i nauczycieli będą zbierane przez Zespół Wychowawczy.

Ewaluacja okresowa nastąpi po każdym roku szkolnym. Opracowania materiału dokonuje zespół nauczycieli współtworzących program. Wnioski mogą stanowić podstawę modyfikacji i ulepszenia programu.

Cel ogólny ewaluacji:

Podniesienie efektywności pracy szkoły w obszarze wychowanie i opieka.

Cele szczegółowe:

- Sprawdzenie funkcjonowania Programu Wychowawczo – Profilaktycznego w praktyce szkolnej
- Ocena przydatności i skuteczności podejmowanych działań wychowawczo - profilaktycznych i opiekuńczych
- Wykorzystanie zdobytych informacji do modyfikowania Programu Wychowawczo - Profilaktycznego

Propozycja tematów na zajęcia z wychowawcą wynikające z priorytetów MEiN:

1. Jak radzić sobie ze stresem wywołanym pandemią?
2. W jaki sposób izolacja społeczna może wpływać na relacje międzyludzkie?
3. Depresja-choroba, która ma milion twarzy.

Postanowienia końcowe:

1. Program Wychowawczo - Profilaktyczny opisuje w sposób całościowy wszystkie treści i działania o charakterze wychowawczym i profilaktycznym, jest realizowany przez wszystkich nauczycieli i pracowników szkoły.

2. Na początku roku szkolnego każdy wychowawca jest zobowiązany do opracowania Planu Wychowawczego- Profilaktycznego swojej klasy na podstawie niniejszego programu.

3. Niniejszy program ma charakter otwarty i może być uzupełniany i zmieniany w trybie jego uchwalania.

4. Wnioski z ewaluacji Programy Wychowawczo- Profilaktycznego z uwzględnieniem diagnozy z raportu z ewaluacji wewnętrznej od roku szkolnego 2018/2019 przedstawiane będą w formie załączników.

5. Utworzony został w oparciu o: Konstytucję Rzeczpospolitej, Konwencję o Prawach Dziecka, Powszechną Deklarację Praw Człowieka, Ustawę o systemie Oświaty, Kartę Nauczyciela, Statut Szkoły Podstawowej nr 4 im. Marii Skłodowskiej - Curie, Podstawę programową kształcenia ogólnego.

   Program uwzględnia i respektuje uniwersalny system wartości.

Program Wychowawczo-Profilaktyczny został uchwalony przez Radę Rodziców w dniu 29.09.2021r. oraz zatwierdzony przez Radę Pedagogiczną Zespołu Szkoły Podstawowej nr 4 im. Marii Skłodowskiej - Curie w Skierniewicach w dniu 27 .09.2021 r.